

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานสังคมสงเคราะห์เด็กและผู้ด้อยโอกาสของวัดศาลเจ้าชะเอม ตำบลตลาดกรวด อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง มีขั้นตอนในการดำเนินการศึกษาดังนี้

วิธีการศึกษา

1. ศึกษาจากเอกสาร (Documentary research) ที่เป็นส่วนบทบาทของวัดและพระสงฆ์ ต่องานสงเคราะห์ผู้ด้อยโอกาส
2. การศึกษาภาคสนาม (Field research) ใช้แบบสอบถามลักษณะปลายปิด และปลายเปิด โดยแบบสอบถาม ใช้สอบถามเด็กและเยาวชนผู้ด้อยโอกาสที่อาศัยอยู่ในวัดศาลเจ้าชะเอม ส่วนแบบสัมภาษณ์เสวนาเชิงกลุ่ม ใช้สัมภาษณ์พระสงฆ์ ผู้นำท้องถิ่น ครู และผู้ปกครอง เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

1. หน่วยในการวิเคราะห์ / หน่วยงานในการศึกษา ได้แก่ พระสงฆ์ ผู้นำท้องถิ่น ครู ผู้ปกครอง และเด็กและเยาวชนผู้ด้อยโอกาส ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสังคมสงเคราะห์ ของวัดศาลเจ้าชะเอม ตำบลตลาดกรวด อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง
2. ประชากร
ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย เด็กและเยาวชนผู้ด้อยโอกาส จำนวน 151 คน พระ 7 รูป ผู้นำท้องถิ่น 8 คน ครู 5 คน และผู้ปกครอง 50 คน
3. กลุ่มตัวอย่าง เป็นการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง ประกอบด้วย
ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย เด็กและเยาวชนผู้ด้อยโอกาส จำนวน 151 คน พระ 7 รูป ผู้นำท้องถิ่น 8 คน ครู 5 คน และผู้ปกครอง 50 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

1. แบบสัมภาษณ์เสวนาเชิงกลุ่ม (Focus group discussions) ซึ่งแบ่งคำถามตอบทบาทของวัดและพระสงฆ์ในการดำเนินงานสังคมสงเคราะห์ผู้ด้อยโอกาส ออกเป็น 5 ประเด็น คือ

1.1 ด้านการศึกษา

1.2 ด้านสวัสดิการ

1.3 ด้านจริยธรรม

1.4 ด้านอาชีพ

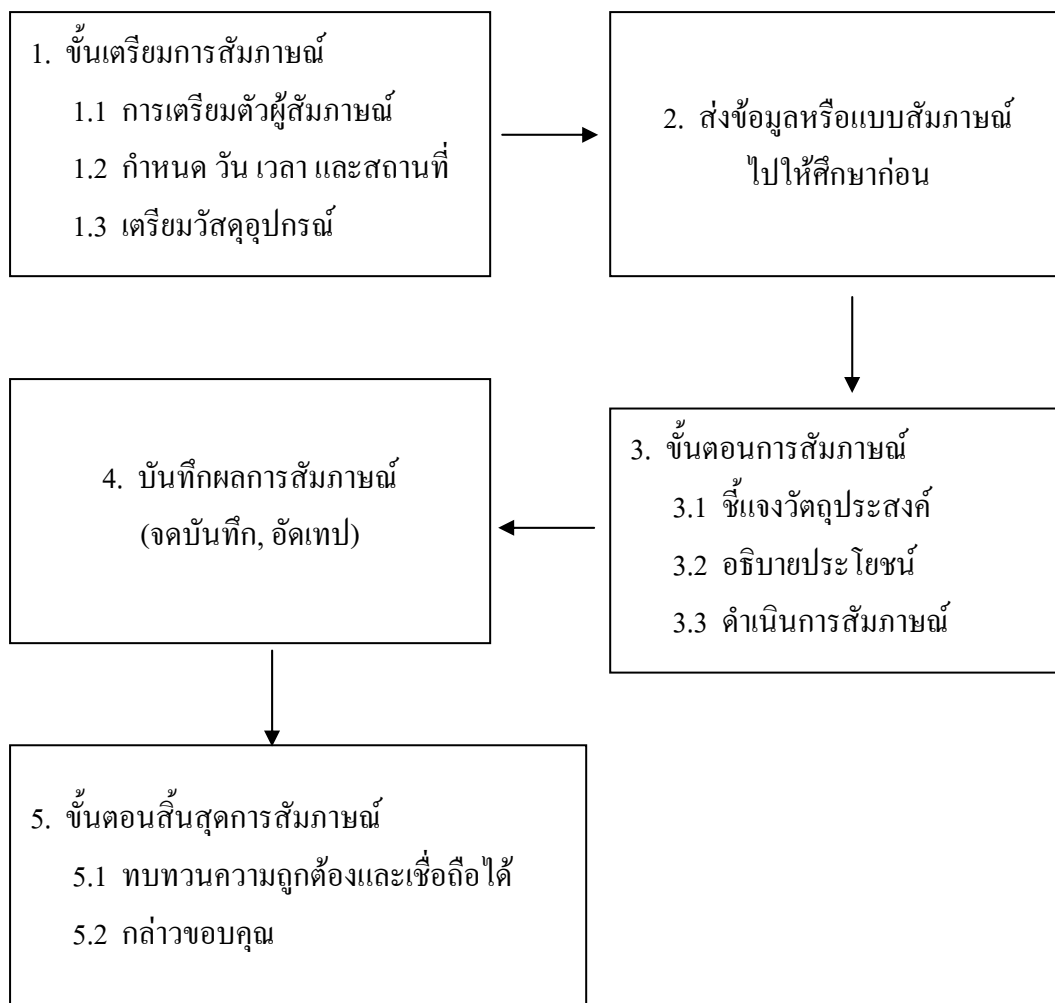
1.5 ด้านสุขภาพอนามัย

โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีประเด็น และกำหนดประเด็นคำถาม คือ คำถามหลัก คำถามรอง และคำถามเจาะลึกอย่างละเอียดตามหัวข้อหลักที่ได้ตั้งไว้ 5 ด้าน

แบบสัมภาษณ์นั้น ผู้ศึกษา ได้ทำการสัมภาษณ์เสวนาเชิงกลุ่ม 4 กลุ่มพร้อม ๆ กัน คือ พระ 7 รูป ผู้นำท้องถิ่น 8 คน ครู 5 คน และผู้ปกครอง 50 คน

ระยะเวลาในการดำเนินงานวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 21 พฤษภาคม 2551 และทำการสัมภาษณ์เสวนาเชิงกลุ่ม วันที่ 10 สิงหาคม 2551 จากนั้นจึงทำการคัดเลือกข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอผลการวิจัยต่อไป

ภาพประกอบ 2 แสดงขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์กลุ่ม

2. แบบสอบถาม เพื่อสำรวจความคิดเห็นและความคาดหวังในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือสงเคราะห์ของวัดต่อเด็กและเยาวชนผู้ด้อยโอกาสที่อาศัยอยู่ในวัดเกี่ยวกับการอยู่อาศัยและการได้รับการช่วยเหลือด้านต่าง ๆ ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการศึกษา 2) ด้านสวัสดิการ 3) ด้านจริยธรรม 4) ด้านอาชีพ และ 5) ด้านสุขภาพอนามัย

ลักษณะแบบสอบถามที่ส่งไปยังพระสงฆ์ที่ให้ความช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่พักอาศัยอยู่ในวัด ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเด็กและเยาวชนผู้ด้อยโอกาสที่พักอาศัยอยู่ในวัด ประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา สภาพครอบครัว ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในวัด

ตอนที่ 2 สภาพปัญหาและความต้องการที่มีต่อการอยู่อาศัยและการได้รับการช่วยเหลือ
ด้านสวัสดิการ ด้านจริยธรรม ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านสุขภาพอนามัย

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการให้การช่วยเหลือเด็กและเยาวชนผู้ด้อยโอกาสที่พักอาศัยอยู่
ในวัดเป็นคำถามปลายเปิดที่ให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น

โดยเกณฑ์ที่ใช้ในการให้คะแนนของแบบสอบถามตอนที่ 2 ผู้ศึกษาได้เลือกใช้มี 5 ระดับ
คือ

น้อยที่สุด	1
น้อย	2
ปานกลาง	3
มาก	4
มากที่สุด	5

ในการแปลความหมายทางสถิติ นั้น มีเกณฑ์ในการพิจารณาแบบสอบถามได้กำหนดช่วง
ชั้นคะแนนเป็น 5 ช่วงคะแนน (เพ็ญแข แสงแก้ว, 2541 : 168) โดยใช้หลักสถิติคือ

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนช่วงคะแนน}} = \frac{5 - 1}{5} = 0.8$$

จากเกณฑ์ดังกล่าวสามารถแปลความหมายของระดับคะแนนได้ดังนี้

มากที่สุด	4.21 - 5.00
มาก	3.41 - 4.20
ปานกลาง	2.61 - 3.40
น้อย	1.81 - 2.60
น้อยที่สุด	1.00 - 1.80

การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

1. การหาความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถาม โดยการศึกษาหลักการสร้าง
แบบสอบถาม จากผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หนังสือ และเอกสารต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการ

สร้างคำถามของแบบสอบถามมีถูกต้องความตรงตามเนื้อหา (Content validity) ให้มีเนื้อหาและข้อคำถามตรงกับกรอบแนวคิดของการศึกษา

2. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบและแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปสอบถามประชากรที่เข้าร่วม โครงการ และค่าการหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9088 โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ในส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้ดำเนินการวิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงกลุ่ม กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย พระสงฆ์ ผู้นำท้องถิ่น ครูในโรงเรียน และผู้ปกครอง โดยขณะสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะขอทำการบันทึกข้อมูลด้วยการจดบันทึก และการบันทึกเสียงใส่เครื่องบันทึกเสียง

2. ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลสภาพปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือสงเคราะห์ของของวัดต่อเด็กและเยาวชนผู้ด้อยโอกาสที่อาศัยอยู่ภายในวัดเกี่ยวกับการอยู่อาศัยและการได้รับการช่วยเหลือจากวัด ด้านการศึกษา ด้านสวัสดิการ ด้านจริยธรรม และด้านอาชีพ ด้วยแบบสอบถามปลายปิด

การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

1. การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลเชิงคุณภาพ

1.1 ถอดเทปบันทึกเสียง เป็นรูปเอกสาร

1.2 นำข้อมูลมาวิเคราะห์ใส่รหัส ตีความ พรรณนา นำมาสร้างข้อสรุป

ใช้รูปแบบการวิเคราะห์ข้อมูลแบบการสังเคราะห์ ผลงานวิจัย กลุ่มสนทนาโดยการตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Inductive) การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

2. การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลเชิงปริมาณ

ในการศึกษาครั้งนี้ในส่วนสภาพปัญหาและความต้องการระบบการดูแลช่วยเหลือสงเคราะห์ของของวัดต่อเด็กและเยาวชนผู้ด้อยโอกาส ผู้ศึกษาได้ใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical package for the social sciences : version 11.5) ในการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล โดยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อให้เห็นถึงข้อมูลในเชิงปริมาณในการประกอบการอภิปรายผลการศึกษาในครั้งนี้

แนวทางการพัฒนาวัดตาลเจ็ดยอด

แนวทางการพัฒนาวัดตาลเจ็ดยอด เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามของเด็กและเยาวชนผู้ด้อยโอกาส จำนวน 151 คน โดยพิจารณาว่าเกณฑ์ค่าเฉลี่ยต่ำสุดของงานทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสวัสดิการ ด้านจริยธรรม ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านสุขภาพอนามัย และการสัมพันธภาพเชิงกลุ่ม ได้แก่ พระ จำนวน 7 รูป ผู้นำท้องถิ่น จำนวน 8 คน ครู จำนวน 5 คน และผู้ปกครอง จำนวน 50 คน เพื่อนำมาจัดทำแผนยุทธศาสตร์ โดยใช้กระบวนการวิเคราะห์ SWOT